

راهنمای عملی نمايشنامه‌نويسى

نوئل گریگ

ترجمه‌ی مصطفی امینی

انتشارات افراز

نویسنده در مقام یک نمایشنامه‌نویس، کارگردان، بازیگر و یک مدرس در کتاب خود تمام کسانی را در نظر گرفته است که با «کلمه» به عنوان قسمتی از بسط اجرای زنده درگیر هستند. کارهای عملی پیشنهاد شده در کتاب، از خلال کار نویسنده با مجموعه‌ای از اجتماعات و بافت‌ها بسط داده شده‌اند از جمله تئاترهای آموزشی و جوانان، گروه‌های اجتماعی، گروه‌های حرفه‌ای یا آماتور در انگلستان یا به طور بین‌المللی.

کتاب در ۹ فصل ارائه شده است. ابتدا مجموعه‌ای از تمرین‌ها برای نویسنده‌گانی که برای نخستین بار می‌نویسنده، پیشنهاد می‌شود تا دیدگاه آنان را به عناصر اساسی و پایه‌ای نمایشنامه جلب کند، یا برای گروه‌ها تمرین‌هایی ارائه می‌گردد که بتوانند به شکل گروهی مواد لازم را برای شروع به وجود آورند.

فصل بعدی کتاب نیز به طور مفصل‌تر و جزئی‌تر به جنبه‌ای از فن نمایشنامه‌نویسی پرداخته است: خلق شخصیت، ساختار نمایشنامه و... بعضی از این تمرین‌ها، جذابیتی برای نمایشنامه‌نویسان یا گروه‌های نویسنده‌گی خلاق خواهد داشت، اما اغلب آنها در فرآیند ابداعی گروهی یا یک کار جمیعی به کار گرفته خواهد شد. در انتهای نیز مدل‌هایی از مثال که برای یک کار ابداعی بزرگ یا نمایشنامه‌ی گروهی نوشته شده، ارائه می‌گردد. ضمیمه‌ای نیز شامل یادداشت‌ها برای استادان و هدایت‌کنندگان گروه‌ها ارائه گردیده است.

کتاب با مجموعه‌ای از تمرین‌ها شروع شده است. هر تمرین به شیوه‌ی گام به گام با مثال‌ها و نتیجه‌گیری هماهنگ شده است. نویسنده در ارائه‌ی این تمرین‌ها که در کل کتاب دیده می‌شود، هر جا که مناسب بوده، زمان تقریبی اجرای تمرین‌ها را مشخص کرده است. همچنین تمرین‌هایی که می‌شود به صورت گروهی یا فردی انجام داد، معین شده است.

گریگ مکان داستان را در نقل یک داستان بسیار مهم می‌داند و معتقد است هر چه بیشتر در مطالب جلوتر برویم، خواهیم دید که مکان داستان بسیار بیشتر از پس زمینه‌ای برای روایت است؛ و بذرهای داستان می‌توانند در مکانی که داستان در آن قرار گرفته است، یافت شوند. وی در بحث ساختن یک شخصیت با توجه به اینکه در بخش‌های پیشین کتاب روش‌هایی را که در آن شخصیت‌های خیالی با استفاده از موادی که در زندگی روزمره به طور فوری در اختیار ما هستند و می‌توانند بسط یابند، مورد بررسی قرار داده است.

در سراسر کتاب به متن‌هایی مشخص به عنوان مثال‌هایی که چگونه تمرین‌ها عمل می‌کنند، اشاره شده است. نوشته‌های مطروحی از آرتور میلر، هارولد پینتر، ویلیام شکسپیر و... اینها تا حدودی در کاربرد خواننده از تمرین‌ها، چارچوبی فرهنگی ایجاد می‌کنند، اما کارهایی نیز وجود دارد که خواننده با آنها آشنا بوده و ممکن است چارچوب فرهنگی وسیع‌تری را منعکس نماید. کار کردن گریگ با نویسنده‌گان بسیار و استفاده از فرهنگ‌ها و بافت‌های مختلف از مزیت‌های عمده‌ی کار او بوده است و قرار گرفتن در معرض کار نویسنده‌گان از فرهنگ‌های مختلف نقطه‌ی مرکزی پیشرفت کار وی به شمار می‌رود.